



REPUBLIKA HRVATSKA  
*Ministarstvo vanjskih i europskih poslova*



## Opće carinske povlastice

Tatjana Vinković, voditelj Odjela za pristup tržištu

## Što su Opće carinske povlastice/ *Generalized System of Preferences?*

- Sustav kojim razvijene zemlje jednostrano odobravaju carinske povlastice zemljama u razvoju i najnerazvijenijim zemljama
- Utemeljen je 1968. godine UNCTAD Rezolucijom
- Skraćeni naziv (GSP)



## Ciljevi Općih carinskih povlastica?

- Jačanje gospodarstava zemalja u razvoju i najnerazvijenijih zemalja kroz tri cilja:
  - Povećanje njihovog izvoza
  - Promociju njihove industrijalizacije
  - Ubrzanje njihovog gospodarskog razvoja



## GSP u svijetu

- Danas 11. razvijenih zemalja u svijetu dodjeljuje Opće carinske povlastice i to:

Australija, Bjelarus, Europska unija, Japan, Kanada, Novi Zeland, Norveška, Ruska Federacija, Sjedinjene Američke Države, Švicarska i Turska

- Danas je Republika Hrvatska korisnica GSP-a sljedećih zemalja: Ruske Federacije (očekujemo ukidanje), Kanade (očekujemo ukidanje), Novog Zelanda, Australije i Bjelorusije (očekujemo ukidanje)



## Opće carinske povlastice Europske unije

- GSP sustav kojim Europska unija jednostrano dodjeljuje trgovinske povlastice zemljama u razvoju i najnerazvijenijim zemljama i to na dva načina:
  - Snižavanjem carinskih stopa zemljama u razvoju prilikom uvoza u EU
  - Ukidanje carinskih stopa za najnerazvijenije zemlje prilikom uvoza u EU



## Pravna osnova

- Smjernice EU od 2006. do 2015. godine
- Uredba Vijeća broj 980/2005 /primjena od 2006. do 2008./
- Uredba Vijeća broj 732/2008 /primjena od 2009. do 2011./
- Uredba Vijeća broj 512/2011 /primjena do kraja 2013./
- Uredba Vijeća broj 978/2012 i 1421/2013 /primjena od 01. siječnja 2014. /



# PROMJENE OD 01.01.2014.

OPĆE CARINSKE POVLASTICE EU VIŠE SE NE PRIMJENJUJU NA:

- 33 zemlje i teritorije
- 34 zemlje i teritorije koji već imaju osigurane preferencije kroz bilateralne ugovore s EU i autonomne aranžmane: EUROMED, CARIFORUM, potpisnice Sporazuma o gospodarskom partnerstvu, zemlje Istočne i Južne Afrike i zemlje Pacifika



# PROMJENE OD 01.01.2014.

- 20 zemalja s visokim dohotkom ili srednje visokim dohotkom prema popisu Svjetske banke i to:
- 8 zemalja i teritorija s visokim dohotkom:
- Saudijska Arabija, Kuvajt, Bahrein, Katar, Ujedinjeni Arapski Emirati, Oman, Brunej Darussalam, Makao
- 12 zemalja sa srednje visokim dohotkom:
- Latinska Amerika: Argentina, Brazil, Kuba, Urugvaj, Venezuela, Čile
- Zemlje bivšeg SSSR-a: Bjelarus, Ruska Federacija, Kazahstan
- Ostale zemlje: Gabon, Libija, Malezija, Palau





## Opće carinske povlastice EU

- Obuhvaća 92 zemlje kroz tri sustava povlastica:
  - Opći dogovor
  - Poseban dogovor o poticajima za održivi razvoj i dobro upravljanje, tzv. GSP+
  - Poseban dogovor za najnerazvijenije zemlje



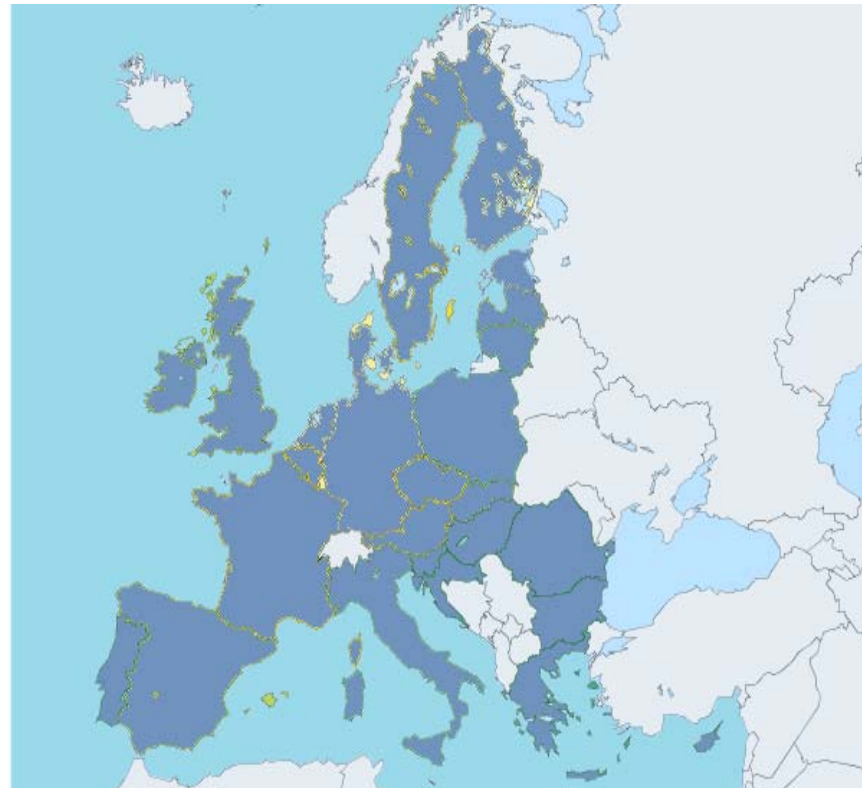
## Opći dogovor

- Obuhvaća 31 zemlju koje je Svjetska banka razvrstala u zemlje s visokim ili visokim srednjim dohotkom
- Proizvodi uključeni u opći dogovor navedeni su u Prilogu V i primjenjuju se posebno za osjetljive, a posebno za neosjetljive proizvode
- Osjetljivi proizvodi Uredbom su označeni “O” /osjetljivi/ ili „S” /sensitive/
- Neosjetljivi proizvodi Uredbom su označeni “N” /neosjetljivi/ ili „NS” /non-sensitive/
- Za svaku grupu proizvoda dogovoreni su različiti režimi povlastica



# Opći dogovor – popis zemalja korisnica

- Kongo
- Bocvana
- Cote d'Ivoire
- Cookovi otoci
- Filipini
- Fidži
- Gana
- Honduras/do 12'2015/
- Indonezija
- Indija
- Irak
- Kamerun
- Kolumbija (do 12'2015)
- Kenija
- Kirgiska Republika
- Maršalovi otoci
- Namibija
- Nigerija
- Nikaragva/do 12'2015/
- Nauru
- Niue
- Sirijska Arapska Republika
- Savezne Države Mikronezije
- Svazi
- Šri Lanka
- Tadžikistan
- Turkmenistan\*/do 12'2015/
- Tonga
- Ukrajina
- Uzbekistan
- Vijetnam



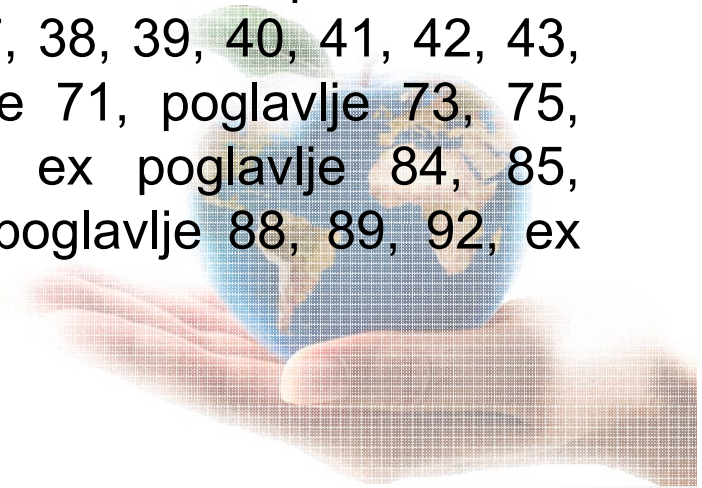
## Opći dogovor- povlastice za osjetljive proizvode

- Obuhvaća 322 tarifne linije (Prilog V)
- Ad valorem carina je manja za 3,5% postotnih bodova
- Za tekstil i tekstilne proizvode (poglavlje 50-63) sniženje iznosi 20% ad valorem carina
- Ukoliko su preferencijalne carinske stope navedene Uredbom Vijeća broj 978/2012 veće od 3,5% primjenjivat će se niža preferencijalna carinska stopa
- Za pojedine proizvode posebne carine su smanjene za 30%
- Ukoliko se za proizvod primjenjuje i ad valorem i posebna carina, posebne carine se neće smanjivati već samo ad valorem carina



## Opći dogovor - povlastice za neosjetljive proizvode

- Obuhvaća 64 tarifnih linija
- Za neosjetljive proizvode, osim za poljoprivredne komponente, ukidaju se carinske stope
- Neosjetljivi proizvodi: 02089070, 03011900, 06031200, 06032040, 07149090, 08025100, 08024200, 08026100, 08026200, 08054000, 08129030, 08134050, 08134095, 0814, ex poglavlje 9, dio proizvoda iz ex poglavlja 12, 15162010, dio proizvoda iz ex poglavlja 19, 20, 21, 23, 24, ex poglavlje 25 i 27, dio proizvoda iz poglavlja 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, poglavlje 65, 67, 68, ex poglavlje 71, poglavlje 73, 75, 780199, dio proizvoda iz poglavlja 81, ex poglavlje 84, 85, 85219000, poglavlje 86, ex poglavlje 87, poglavlje 88, 89, 92, ex poglavlje 94, 95 i 96



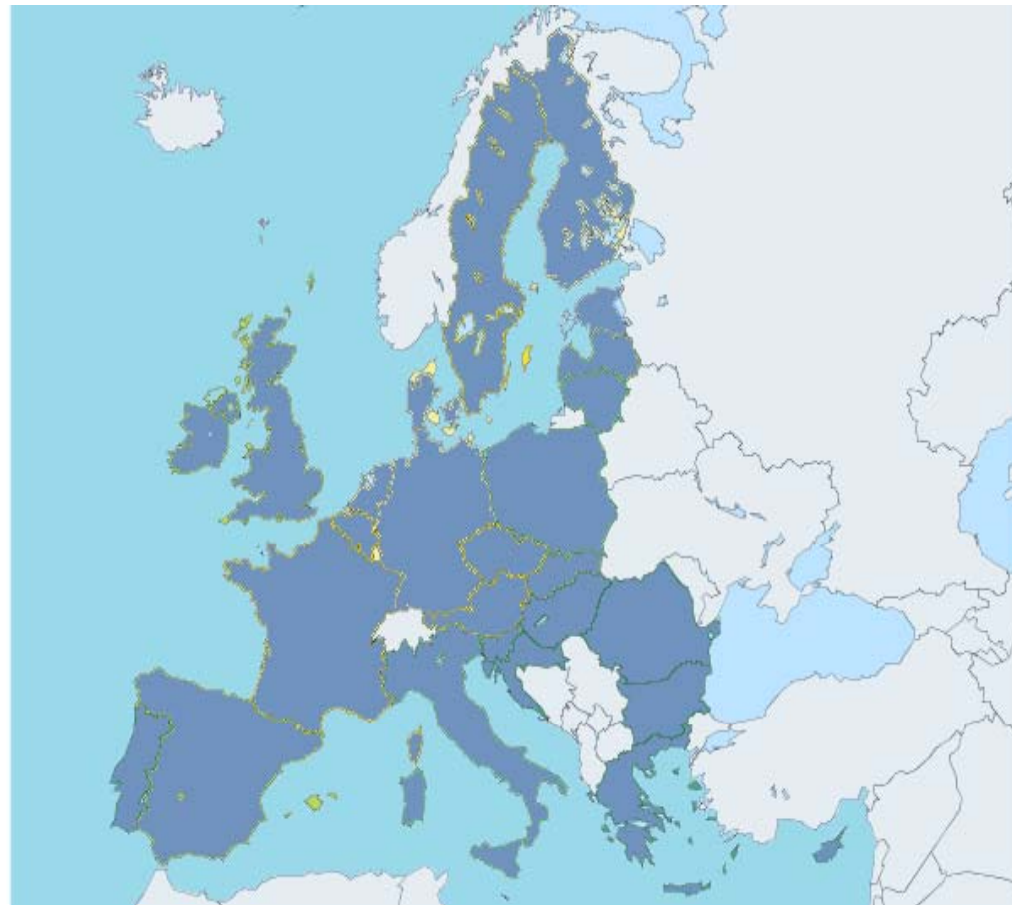
## Posebni poticajni aranžmani za održivi razvoj i kvalitetno upravljanje (GSP+)

- Obuhvaća 12 zemalja
- Zemlje koje su ratificirale i primjenjuju Konvencije navedene u Prilogu VIII Uredbe koje se odnose na ljudska prava i zaštitu okoliša /ukupno 27 Konvencija/
- Zemlje koje Svjetska banka u posljednje tri godine nije uvrstila među zemlje s visokim dohotkom i kod kojih u pet najvećih sektora u uvozu u EU za koje se primjenjuje GSP predstavlja više od 75% vrijednosti njenog ukupnog uvoza obuhvaćenog GSP-om
- Zemlje koje izvoze proizvode u EU koji predstavljaju manje od 2% vrijednosti ukupnog izvoza proizvoda u EU kroz trogodišnji prosjek



# GSP+ – popis zemalja korisnica

- Armenija
- Bolivija
- El Salvador/do 12'2015/
- Kabo Verde
- Kostarika/do 12'2015/
- Gvatemala/do 12'2015/
- Gruzija
- Mongolija
- Panama/do 12'2015/
- Paragvaj
- Pakistan
- Peru/do 12'2015/



## GSP+

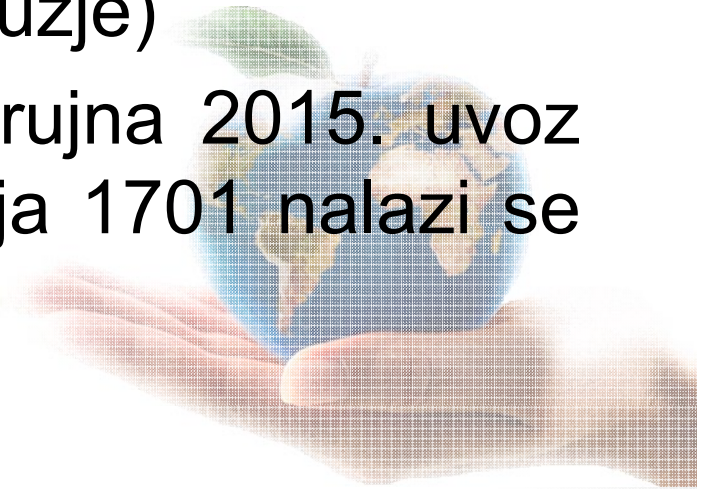
- Ad valorem carine su ukinute za proizvode u Prilogu IX
- Ukoliko se na proizvod primjenjuje i ad valorem i posebna carina, posebna carina se neće ukidati već samo ad valorem carina
- Posebna carina za proizvod iz tarifnog broj 17041090 ograničena je na 16% carinske vrijednosti





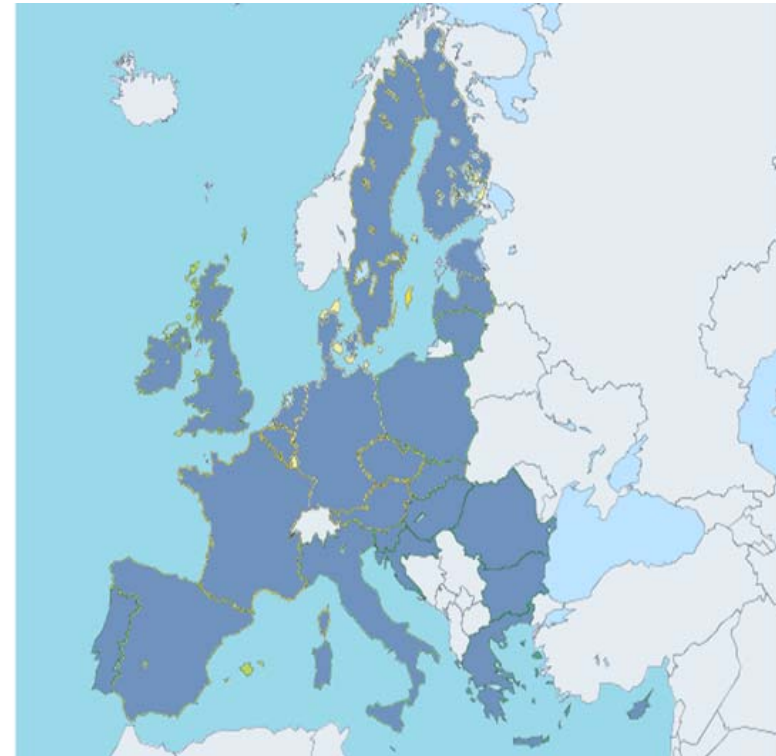
## Poseban dogovor za najnerazvijenije zemlje

- Obuhvaća 49 zemalja koje su najnerazvijenije zemlje utvrđene od UN-a
- Carinske stope ukidaju se u cijelosti za sve proizvode iz poglavlja 1-97 Carinske tarife osim za proizvode iz poglavlja 93 (oružje)
- Od 01. siječnja 2014. do 30. rujna 2015. uvoz proizvoda u EU iz tarifnog broja 1701 nalazi se na uvoznim dozvolama



# Poseban dogovor za najnerazvijenije zemlje – popis zemalja korisnica

- Afganistan
- Angola
- Bangladeš
- Burkina Faso
- Burundi
- Benin
- Butan
- DR Kongo
- Srednjoafrička Republika
- Džibuti
- Eritreja
- Etiopija
- Gambija
- Gvineja
- Ekvatorska Gvineja
- Gvineja Bisao
- Haiti
- Kambodža
- Kiribati
- Komori
- Laos
- Liberija
- Lesoto
- Madagaskar
- Mali
- Mijanmar
- Mauritanija
- Malavi
- Mozambik
- Niger
- Nepal
- Ruanda
- Salomonovi otoci
- Sudan
- Sijera Leone
- Senegal
- Somalija
- Južni Sudan
- Sveti Toma i Prinsipe
- Čad
- Togo
- Timor-Leste
- Tuvalu
- Tanzanija
- Uganda
- Vanuatu
- Samoa
- Jemen
- Zambija



# Izuzimanje zemalja ili pojedinih proizvoda iz sustava GSP

- Mjerodavni podaci su statistički podaci EU/Eurostat
- Zemlje se mogu izuzeti ukoliko Svjetska banka u razdoblju od tri uzastopne godine utvrdi da navedena zemlja ostvaruje dohodak čija vrijednost pet najvećih sektora, za koje se primjenjuje GSP, ostvaruje manje od 75% cjelokupnog uvoza zemlje u EU
- Proizvodi se mogu izuzeti ukoliko njihova prosječna vrijednost uvoza u EU u posljednje tri godine prelazi 17,5% vrijednosti uvoza tih proizvoda iz svih država ili teritorija, obuhvaćenih GSP-om
- Za tekstil i tekstilne proizvode vrijednosni prag iznosi 14,5%
- Navedena izuzeća odnose se samo na režim općeg sustava povlastica i GSP+



## Suspenzija Općih carinskih povlastica

- Ozbiljno i sustavno kršenje načela konvencija u Prilogu VIII (GSP+)
- Izvoz robe koja je proizvod rada u zatvorskom sustavu
- Ozbiljni nedostaci u carinskoj kontroli kod izvoza ili provoza
- Ozbiljno i sustavno nepravedna trgovačka praksa koja ima nepovoljan utjecaj na industriju Unije
- Ozbiljno i sustavno kršenje ciljeva usvojenih od strane regionalnih ribarskih organizacija ili međunarodnih dogovora



## Pravila o podrijetlu robe - GSP

- Propisana Uredbom Komisije broj 2454/1993 i 1063/2010
- Omogućen je sustav kumulacije podrijetla robe između pojedinih zemalja, s ciljem stjecanja preferencijalnog podrijetla
- Razlikuje četiri vrste kumulacije podrijetla



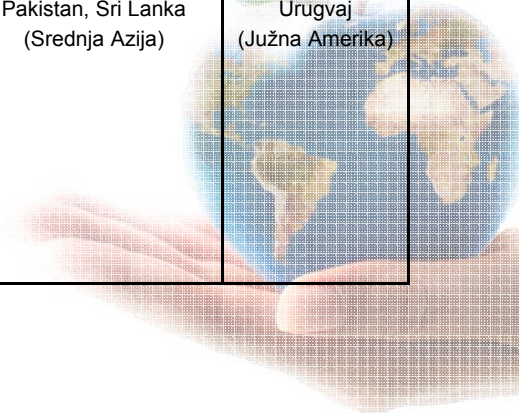
# Pravila o podrijetlu robe - GSP

- Proizvod s podrijetlom može biti:
- Proizveden u cijelosti
- Proizvod dostatno obrađen ili prerađen
- Postupci za izradu gotovog proizvoda moraju biti veći od nedostatnih postupaka
- Proizvod zemlje korisnice u EU ne smije biti izmijenjen, preoblikovan ili podvrgnut postupcima osim postupaka potrebnih za očuvanje u dobrom stanju
- Skladištenje proizvoda mora biti pod odgovornošću izvoznika i proizvod mora biti pod carinskim nadzorom u EU



# Kumulacija podrijetla - GSP

	Naziv/vrsta kumulacije	Opis kumulacije			
I. KUMULACIJA	DVOSTRANA KUMULACIJA	Omogućuje da se proizvodi podrijetlom iz EU, a koji se ugrađuju u gotov proizvod u zemlji korisnici smatra proizvod s podrijetlom			
II. KUMULACIJA	KUMULACIJA S NORVEŠKOM, ŠVICARSKOM I TURSKOM	Omogućuje da se proizvodi podrijetlom iz Norveške, Švicarske i Turske, a koji se ugrađuju u gotov proizvod u zemlji korisnici smatra proizvod s podrijetlom			
III. KUMULACIJA	PROŠIRENA KUMULACIJA	Omogućuje se uporaba materijala između pojedinih zemalja i EU u zemlji korisnici, te njegovu izradu sukladno GSP-u što u konačnici predstavlja proizvod s podrijetlom zemlje korisnice – NE PRIMJENJUJE SE NA POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENE PROIZVODE			
IV. KUMULACIJA	REGIONALNA KUMULACIJA	Ovim oblikom kumulacije omogućeno je kumuliranje podrijetla robe unutar pojedinih zemalja navedenih u članku 86. Uredbe Vijeća broj 1063/2010/18.11.2010. NE PRIMJENJUJE SE NA POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENE PROIZVODE			
		I SKUPINA Bruneji, Kambodža, Indonezija, Laos, Malezija, Filipini, Singapur, Tajland, Vijetnam (Južna Azija)	II SKUPINA Bangladeš, Honduras, Nikaragva, Panama, Peru, Venezuela, Bolivija, Kolumbija, Kostarika, Ekvador, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva, Panama, Peru, Venezuela (Srednja Amerika)	III SKUPINA Bangladeš, Butan, Indija, Maldivi, Nepal, Pakistan, Šri Lanka (Srednja Azija)	IV SKUPINA Argentina, Brazil, Paragvaj, Urugvaj (Južna Amerika)



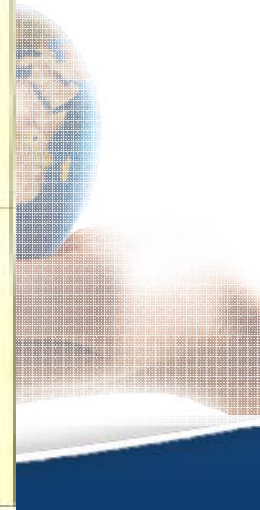
## Dokazi o podrijetlu - GSP

- Potvrda o podrijetlu – obrazac Form A:
  - Vrijednost proizvoda iznosi iznad 6.000 €
- Potvrda može biti naknadno izdana (polje 4.-Issued retrospectively)
- Potvrda može biti izdana kao duplikat (polje 4. – Duplicate) u slučaju krađe, gubitka, uništenja
- Izjava na računu izdaje se za vrijednost proizvoda ispod 6.000 €
- U slučaju kumulacije potrebno je na navedenim obrascima navesti naziv zemlje čija je sirovina ili proizvod kumuliran u gotov izvozni proizvod





1. Goods consigned from (Exporter's business name, address, country)		Reference No: <b>0037171</b>			
2. Goods consigned to (Consignee's name, address, country)		<b>GENERALIZED SYSTEM OF PREFERENCES          CERTIFICATE OF ORIGIN          (Combined declaration and certificate)          FORM A</b>			
		<small>See Notes overleaf</small>			
3. Means of transport and route (as far as known)		4. For official use			
5. Item number	6. Marks and numbers of packages	7. Number and kind of packages, description of goods	8. Origin criterion (see Notes overleaf)	9. Gross weight or other quantity	10. Number and date of invoices
<b>11. Certification</b> It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the exporter is correct.			<b>12. Declaration by the exporter</b> The undersigned hereby declares that the above details and statements are correct, that all the goods were produced in _____ (country) and that they comply with the origin requirements specified for those goods in the Generalized System of Preferences for goods exported to _____ (importing country).		
Place and date - signature and stamp of certifying authority			Place and date - signature of authorized signatory		



## Status roba u GSP

- Države članice svaka tri mjeseca dostavljaju Eurostatu statističke podatke o proizvodima koji se uvoze u njihove zemlje temeljem GSP-a
- Također, države članice dostavljaju i svoje zahtjeve u okviru GSP
- Temeljem navedenih podataka EK mijenja i dopunjuje Uredbe vezane uz GSP
- Radi lakšeg upoznavanja zainteresiranih gospodarskih subjekata sa sustavom roba u GSP-u, upućujemo na EU – integriranu tarifu EU-TARIC, [www.ec.europa.eu/taxation](http://www.ec.europa.eu/taxation)



# Peru/GSP/Sporazum

- 6109 1000- T-majice
- Carina za treće zemlje: 12%
  
- PERU (PE)
- Carinski preferencijal/Sporazum (01.03.2013.): **0%**
- GSP + (01.01.2014.): **0 %**



## Panama/GSP/Sporazum

- 4202 – Torbe, kožne
- Carina za treće zemlje: 3%
  
- PANAMA (PA)
- Centralna Amerika/Sporazum (01.08.2013.): 0%
- GSP+: 0%



# CARINSKA TARIFA EU

- Informacije o carinskim stopama u Europskoj uniji dostupne su:
  - 
  - Zajednička carinska tarifa EU  
[EUR-LEX;](#)  
[Carinska tarifa EU](#)
- TARIC - [Carinske stope EU](#)



## Radna grupa GSP

- Radnu grupu za carinske povlastice predstavljaju predstavnici država članica
- Predsjeda Europska komisija
- Ima savjetodavnu ulogu, te sudjeluje u izradi propisa vezanih uz GSP
- Europska komisija usvaja prijedloge Vijeća temeljem kvalificirane većine glasova država članica EU u Radnoj grupi
- Predstavnici MVEP sudjeluju u Radnoj grupi za carinske povlastice



# Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

- Samostalni sektor za trgovinsku politiku i gospodarsku multilateralu
- Tel. 01/6444 600, fax. 6444 601
- Web: <http://gd.mvep.hr/hr/trgovinska-politika-europske-unije/>
- Hvala na pažnji!

